

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUISTA ANNETTUUN LAKIIN
TEHDYT MUUTOKSET JA NIIDEN VAIKUTUS ASIAKASMAKSUSÄÄNTÖÖN 1.7.2021
ALKAEN

447/02.05.00/2021

SOSTE 18.05.2021 § 89

Valmistelijat johtava hoitaja Maarit Alalahti ja talouspäällikkö Raila Peltola:

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakiin tulee muutos 1.7.2021 lukien (1201/2020 vahvistettu 30.12.2020). Asiakasmaksulain muutoksista johtuen kotihoidon asiakkaiden ja pitkäaikaishoidossa (ympäri vuorokautinen palveluasuminen ja perhehoito) olevien asiakkaiden asiakasmaksupäätökset ja palvelusetelipäätökset tulee uusiksi, kunnan kustannukset nousevat ja lakimuutos aiheuttaa myös tietojärjestelmien muutoksia.

Sosiaali- ja terveystk palvelujen maksujen määrittämisessä noudetaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992; jäljempänä asiakasmaksulaki) ja asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992; jäljempänä asiakasmaksuasetus). Palveluista, joiden maksuista ei ole säädetty erikseen laissa tai asetuksessa, voidaan periä kunnan päättämä maksu, joka saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Laki ja asetus määrittelevät yleensä maksujen enimmäismäärät, joista kunta voi poiketa vain alaspäin.

Asiakasmaksua ei saa periä 1.7.2021 jälkeen hoitajavastaanotoista perusterveydenhuollossa ja poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta alle 18-vuotiailta. Myös tartuntatauteihin liittyvän hoidon, tutkimuksen ja lääkkeiden maksuttomuutta laajennetaan. Lisäksi lainsäädännössä selkiytetään mielenterveyspalvelujen maksuttomuutta perusterveydenhuollossa.

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetyistä terveydenhuollon vastaanotoista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon lyhytaikaisesta laitoshoidosta tai asumispalvelusta saa periä 1.7.2021 lukien maksun. Maksua ei ole tällä hetkellä mahdollista periä lyhytaikaisesta laitoshoidosta ja asumispalvelusta, ja terveydenhuollon vastaanottopalveluista maksujen periminen on nyt huomattavasti rajoitetumpaa. Käyttämättä ja ennalta peruuttamatta jätetyistä palveluista saa periä ”sakkomaksun”, vaikka varsinainen palvelu on maksuton.

Lakimuutos selkiyttää asiakasmaksun perimistä perusterveydenhuollon yksilöterapioiden.

Lailla säädetään myös sosiaalihoitolain nojalla järjestettävän asumispalvelun maksuperusteista. Pitkäaikaishoidon asiakasmaksut määräytyvät jatkossakin asiakkaan maksukyvyn mukaan. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun sekä pitkäaikaisen sosiaalihoitolain nojalla järjestettävän ei ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmaksut määräytyvät 1.7.2021 alkaen yhdenmukaisin perustein.

Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen laitoshoidon ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmaksut puolestaan tulevat määräytymään lähes yhdenmukaisin perustein. Lisäksi säädetään asiakkaalle jätettävästä vähimmäiskäyttövarasta 1.7.2021 alkaen. Tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa sosiaalihoitolain mukaisessa perhehoidossa käyttövara on 164 euroa. Pitkäaikaisen laitoshoidon käyttövara on 110 euroa 1.7.2021 lukien, kuten nykyin.

Lakimuutoksessa korostetaan asiakasmaksujen alentamisen ja perimättä jättämisen ensisijaisuutta toimeentulotukeen nähden.

Oheismateriaalina olevassa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.7.2021 alkaen -asiakirjassa on huomioitu asiakasmaksulain muutokset. Lisäksi on tehty tarkennuksia ja teknisiä muutoksia.

Maksukattoa kerryttäviä palveluja tulee lisää 1.1.2022 lukien. Uusia maksukattoa kerryttäviä palveluja ei ole lisätty liitteeseen selvyyden vuoksi, koska maksukattosäädös ei tule voimaan 1.7.2021. Maksukaton laajennusta koskeva asia tuodaan sosiaali- ja terveyslautakuntaan loppuvuodesta 2021.

OHEISAINEISTO: Asiakasmaksusääntö

TOIMIALAJOHTAJA LEENA KARJALAINEN:

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyy asiakasmaksut 1.7.2021 alkaen ja kumoaa aiemman päätöksen ympärivuorokautisen palveluasumisen palvelusetelin maksimiarvosta (104 euroa/vrk).

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin.

LISÄTIEDOT: Talouspäällikkö Raila Peltola, 050 597 1846
Johtava hoitaja Maarit Alalahti, 040 7322 802
Sosiaalityön johtaja Anne Filali, 040 5472484

TÄYTÄNTÖÖNPANO: Muutokseksenhakuna oikaisuvaatimus

Otteet:

Tarja Vainionpää

Tarja Kadenius

Maarit Alalahti

Teija Alatalo

Marjo Kujansuu

Anu Frant

Anne Alapiessa

Armi Koskenranta

Pirkko Kunnari

Anne-Maarit Mörsäri

Anne Filali

Mehiläinen Länsi Pohja laskuttajat (perusterveydenhuolto)
